

Список використаних джерел:

1. *Гесць В.М., Александрова В.П., Барановський О.І., Близнюк В.В., Богдан І.В.* Економіка України: підсумки перетворень та перспективи зростання / Інститут економічного прогнозування НАН України / В.М. Гесць (ред.). – К.: Форт, 2000. — 422 с.
2. *Кастельс М.* Информационная эпоха: экономика, общество и культура: Пер с англ. под науч. ред. О.И.Шкаратана / М.Кастельс. – М.: ГУ ВШЭ, 2000. – 608 с.
3. *Князевич А.* Формирование и функционирование инновационной инфраструктуры Украины : монография / А. Князевич; под. научн. ред. д.э.н. проф. И. Бритченко. — Ривне : Волинські обереги. 2016. – 272 с.
4. Реформування економіки України: стан та перспективи [Текст] : зб. матеріалів V Міжнар. наук.-практ. конф. (25–26 листопада 2010 р.) / [Голова редкол. О. О. Єранкін]. — К. : МІБО КНЕУ, 2010. — 316 с.
5. *Сюмар В.* Про що мав би говорити Янукович, але говорив Обама // Українська правда. Електронний ресурс: <http://www.pravda.com.ua/articles/2011/02/28/5968610/>.
6. *Чухно А.А.* Постіндустріальна економіка: теорія, практика та їх значення для України / А.А. Чухно. — К. : Логос, 2003. — 631 с.

Дучинська Н. І.

д.е.н., проф.

Дніпровський національний
університет ім. Олеся Гончара, м. Дніпро

Фіногеева О.В.

викладач

Дніпровський національний
університет ім. Олеся Гончара, м. Дніпро

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ ЯК ОСНОВА СУЧАСНОГО СУСПІЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Останні десятиліття концепція соціальної відповідальності бізнесу мала значну тенденцію розвитку. В процес підняття соціальної ролі економічних суб'єктів були задіяні держава, суспільство, міжнародні організації, місцеві громадські організації тощо. Основні принципи, якими керуються більшість сучасних успішних компаній, засновано саме на соціальних обов'язках, відкритості, прозорості та співучасті у суспільному житті.

В умовах посткризового стану світової економіки, викликаній, на думку провідних науковців та аналітиків, значними проблемами на

фінансовому ринку, зростає увага до поведінки банківського сектору в аспекті соціальної відповідальності банків. Наслідки фінансової кризи змусили велику кількість системних банків змінити власну бізнес-філософію, фокусуючи свою діяльність не лише на отриманні великого прибутку, а й на пошуку стійких механізмів, що забезпечать стабільну успішну діяльність як для банків, так і для суспільства, в цілому.

Банківська система є суттєвим компонентом національної економіки. Банки відіграють важливу роль завдяки власній функції залучення фінансових ресурсів у реальний сектор економіки, забезпечуючи стійкий розвиток бізнесу.

Варто зазначити, що роль банків давно вийшла за межі фінансового поля. Їх взаємодія з іншими суспільними інститутами та ринковими суб'єктами дає можливість виробити певну поведінку по відношенню до суспільства. Так, наприклад, Світовий банк, як одна з найвідоміших міжнародних фінансових організацій, не лише фінансово забезпечує різноманітні інвестиційні проекти, а й залучається до підтримки таких сфер суспільного життя як охорона здоров'я, охорона навколишнього середовища, боротьба з бідністю, безпека життя, освіта тощо.

Проте, разом з тим, постає питання, чи не породжується протиріччя між етично-моральними аспектами, які лежать в основі соціальної відповідальності, та ринковими інтересами на мікро- та макрорівнях. Світова історія економіки ілюструє різні ступені взаємодії банківського сектору з іншими фінансовими та суспільними інститутами. Банк, як суб'єкт підприємницької діяльності на ринку фінансових послуг, основною метою ставить перед собою отримання максимально можливого прибутку. Узгодження власних інтересів з інтересами суспільства – основа стратегії розвитку сучасного банківського сектору.

Проблеми, які викликані фінансовою кризою напочатку XXI століття, сприяли посиленню ролі держави в регулюванні фінансового ринку. Однак, глобалізація фінансових ринків останніх десятиліть, поява інноваційних високотехнологічних банківських інструментів, методів і механізмів їх дії, призвели до певної лібералізації банківського сектору та, навіть, до деякої зміни їх інституціональної форми.

Оскільки банківський сектор відрізняється від інших секторів економіки, то й практика суспільної відповідальності останніх має

бути дещо відмінна. Соціальна відповідальність банку – це відповідальне ставлення банку до свого продукту (послуги), працівників, споживачів, партнерів, акціонерів, активна соціальна позиція, яка полягає в гармонійному співіснуванні, взаємодії та постійному діалозі з представниками комерційного сектору і суспільства, державної влади, зацікавленими сторонами для надання ефективного сприяння рішенню гострих економічних, соціальних, гуманітарних та екологічних проблем [1]. Значну увагу необхідно приділити відповідальності в системі банківського кредитування, забезпеченню фінансування та реалізації інвестиційних проєктів, управлінню активами тощо. Окремим напрямком, що набуває актуальності зі зростаючою економічною активністю населення, є сприяння банками забезпеченню фінансової грамотності громадян. Особливу увагу заслуговує діяльність, спрямована на посилення суспільної відповідальності банків щодо боротьби з корупцією та відмиванням коштів.

Сучасний стан банків України вимагає прийняття трансформаційних заходів щодо покращення структури та функціонального призначення банківської системи. Залишаються актуальними питання якості активів і капіталізації банків, розвиток корпоративного управління в банках, підвищення якості надання банківських послуг тощо. Норми соціальної відповідальності банківського сектору повинні формуватися на основі вітчизняного законодавства та бути адаптованими до специфіки морально-етичних, соціо-культурних особливостей національної ринкової економіки.

Світові тенденції зростання соціальної відповідальності банків та інтеграційні процеси зумовлюють необхідність активізації ролі банківського сектору України як соціально-активного інституту, що сприяє розвитку суспільства. Ключовим завданням, що постає сьогодні перед банками — це повернення довіри в суспільстві [2]. Налагодження взаємовідносин на основі довіри та відповідальності можливе при дотриманні як законодавства, так і морально-етичних законів. У забезпеченні та спонуканні до суспільної відповідальності банків, як економічних суб'єктів, має сприяти державна політика, заснована на відповідальності перед власними громадянами.

Список використаних джерел

1. Базова інформація із корпоративної соціальної відповідальності: посібник / О. Лазоренко, Р. Колишко [та ін.]. – К. : Вид-во «Енергія», 2008. – 96 с.

2. S. M. Khaled Hossain, Md. Rahat Khan Corporate Social Responsibility (CSR) in Banking Sector: An Empirical Study on the Hong Kong and Shanghai Banking Corporation (HSBC) Limited/ Khaled Hossain S. M., Rahat Khan Md // IOSR Journal of Business and Management (IOSR-JBM) e-ISSN: 2278-487X, p-ISSN: 2319-7668. Volume 18, Issue 4 .Ver. IV (Apr. 2016), PP. 53-61 [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://www.iosrjournals.org/iosr-jbm/papers/Vol18-issue4/Version-4/G1804045361.pdf>

Біла С.О.

д.н.д.у. (к.е.н.), професор
навчально-науковий інститут міжнародних відносин
Національний авіаційний університет, м.Київ

ВИКЛИКИ ПЕРЕХОДУ ДО СТАЛОГО РОЗВИТКУ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА ДЛЯ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Концепція сталого розвитку («сталий», «стійкий») у економічній теорії та у світовій господарській практиці сформувалась унаслідок об'єднання трьох складових розвитку: економічного, соціального та екологічного. Сутність сталого розвитку полягає у тому, щоб забезпечити високі темпи економічного зростання для нинішніх поколінь на основі використання обмежених ресурсів таким чином, щоб гарантувати можливість економічного зростання і для майбутніх поколінь. На Саміті Тисячоліття ООН (вересень 2000 р.) було визначено ключові цілі та завдання розвитку до 2015 р., що стали відомі як «Цілі Розвитку Тисячоліття». Зокрема, доцільність сталого розвитку визначала ціль 7. «Забезпечити сталий розвиток довкілля». Загострення проблеми глобального потепління несе з собою не тільки зміни клімату, але й такі наслідки, як: затоплення прибережних територій континентів і зменшення земель, придатних для ведення сільського господарства; збільшення ризиків настання голоду; зростання у світі кількості кліматичних біженців; зростання навантаження на енергогенеруючі системи; виснаження невідновлюваних енергетичних ресурсів; посилення викидів CO₂ в атмосферу та ін. Економічним підґрунтям загострення екологічних проблем у світі є застаріла індустріальна база, промисловість ХХ ст., що використовувала традиційні енергоресурси (нафту, газ, камінне вугілля). У ХХІ ст. «сланцева революція» загострює проблеми екологізації виробництва та гальмує перехід до сталого розвитку [1].